

Editorial

Milions d'anys en una sola vall

En aquesta ocasió, tenim un tema ineludible: Madriu-Perafita-Claror. L'1 de juliol aquesta vall va ser inclosa dins de la llista de patrimoni mundial de la UNESCO.

És una excel·lent notícia perquè ha de facilitar una gestió d'aquest espai seguint la línia de la conservació i el respecte dels seus valors culturals i naturals.

La zona de Madriu-Perafita-Claror és un bon exemple de la combinació de tres tipus de patrimoni ben diferents: el patrimoni biològic, el patrimoni històrico-cultural i el patrimoni geològic. Permeteu-nos que ens centrem en aquest últim.

El patrimoni geològic constitueix el registre de l'evolució global del nostre planeta des de gairebé els seus orígens i, evidentment, la zona de Madriu-Perafita-Claror no queda exempta d'aquesta característica.

En primer lloc, cal que parlem del substrat, és a dir, tot el conjunt de roques a sobre o a dintre de les quals els éssers vius desenvolupen la seva activitat. Les roques més antigues que trobem en l'àrea de Madriu-Perafita-Claror afloren en la seva zona més meridional, són d'edat cambroordovicina (Infracaradocià), tenen uns 458 milions d'anys (Ma). Juntament amb aquestes, trobem roques del Silurià (~425 Ma) i del Devonià inferior-mitjà (~400 Ma). És difícil fer-se una idea de l'antiguitat d'aquests materials i de tota la història geològica que aquests amaguen. Hem de pensar que aquestes roques han sofert l'efecte de dues orogènies (formació d'un relleu per l'acció d'un aixecament de l'escorça terrestre); la primera anomenada orogènia Herciniana que va tenir lloc fa uns 300 Ma i de la qual ens queden essencialment grans estructures orientades E-W; la segona anomenada orogènia Alpina (entre fa uns 115 i uns 30 Ma) que va generar l'estructura actual de la serralada pirinenca. En la part septentrional i ocupant l'àrea més extensa afloren les granodiorites del Plutó d'Andorra-Montlluis. Les dades existents sobre datacions geològiques ens diuen que aquestes granodiorites es van formar fa uns 305 ± 3 Ma.

La característica paisatgística més interessant de la zona Madriu-Perafita-Claror és, però, el glacialisme. La singularitat morfològica més important de la vall del Madriu prové del treball mecànic que van realitzar les glaceres que s'hi van instal·lar durant el quaternari. Aquestes ens van deixar en les capçaleres els coneguts circs glacials limitats per esmolades crestes, i també una immensa vall en forma d'U, la del Madriu, on s'observen geofomes menors esculpides pel gel com superfícies rocalloses polides, estries, mitges llunes, etc.

Per últim, no hem d'oblidar l'excel·lent paisatge del Camp de Claror, insòlit en un país tant escarpat com Andorra. S'interpreta com la resta d'una gran superfície d'erosió antiga, d'edat preglacial però posterior al plegament alpi i no afectada posteriorment pel desgast de les glaceres.

Amb aquesta senzilla descripció del patrimoni geològic que conserva la zona de Madriu-Perafita-Claror, ja queda evident que es tracta d'un indret molt valuós des de molts punts de vista, tant a nivell científic, didàctic com turístic. El fet que s'hagi declarat patrimoni mundial ens ajudarà a poder difondre tots aquests valors. Aquests també els podem trobar en altres indrets de les valls d'Andorra. La seva conservació i el seu ús sostenible és un deure, no només amb nosaltres mateixos, sinó de cara a les generacions futures.

